

Права працівників під час оголошення карантинних заходів

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Державна служба України з питань праці у зв'язку із затвердженням 11.03.2020 Кабінетом Міністрів України заходів, які необхідно вжити через загрозу епідемії коронавірусної інфекції в Україні та рішення Постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій «Про додаткові заходи запобігання поширенню нової коронавірусної інфекції (COVID 19)» Київської міської державною адміністрацією (протокол № 9) від 11.03.2020 щодо забезпечення недопущення до роботи працівників підприємств та установ міста Києва з ознаками інфекційного захворювання, інформує про таке.

Частиною першою статті 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Частиною першою статті 2 Кодексу законів про працю України (далі КЗпП) визначено, зокрема, що право громадян України на працю, – тобто на одержання роботи з оплатою праці не нижче встановленого державою мінімального розміру, – включаючи право на вільний вибір професії, роду занять і роботи, забезпечується державою.

З метою правильного застосування законодавства про працю під час дії карантинних заходів, звертаємо увагу на наступне.

Статтею 46 КЗпП визначено, що відсторонення працівників від роботи власником або уповноваженим ним органом допускається у разі: появи на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння; відмови або ухилення від обов'язкових медичних оглядів, навчання, інструктажу і

перевірки знань з охорони праці та протипожежної охорони; в інших випадках, передбачених законодавством. Таким чином випадки відсторонення працівника від роботи чітко визначені законодавством.

Водночас, абзацом другим частини першої статті 14 Закону України «Про охорону праці» визначено, що працівник зобов'язаний дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства. Частиною другою даної статті визначено, що працівник несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених в частині першій вимог.

З огляду на зазначене та з метою недопущення розповсюдження коронавірусної інфекції, збереження життя, здоров'я та забезпечення безпеки працівників та оточуючих людей, у випадку виявлення у працівника первинних ознак захворювання, роботодавцям рекомендується негайно забезпечити направлення такого працівника для медичного огляду та встановлення відповідного діагнозу.

Крім цього звертаємо увагу, що відсутність працівника на роботі у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, хворобою, що підтверджується відповідними документами, не може бути підставою для звільнення чи відсторонення такого працівника. А надання працівником виданого у встановленому порядку листка непрацездатності є підставою для призначення та виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності відповідно до статей 22 – 24, 30-34 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Разом з тим пропонуємо роботодавцям, за можливості, максимально забезпечити використання дистанційної форми праці та (або) гнучкого режиму робочого часу (в т.ч. і для зменшення скупчення людей у “часи пік”), запроваджувати режим роботи на умовах, скороченого та неповного робочого часу з урахуванням вимог, визначених законодавством, а також максимально сприяти

реалізації права працівників на отримання, за їх проханням, оплачуваних відпусток та відпусток без збереження заробітної плати, що надаються працівникам в обов'язковому порядку, та відпустки без збереження заробітної плати, які надаються за угодою сторін у порядку, визначеному законодавством.

Поряд з цим, рекомендуємо забезпечити працівників антисептичними та дезінфікуючими засобами та проінформувати працівників про профілактичні заходи, розміщені на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України (<https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>).

Джерело: <http://dsp.gov.ua/>